Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ, Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciurĭ:
Brașovŭ, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena: *Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner*.
Prețulŭ inserțiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoiélă.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta“ iese în fie-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 13. Brașovŭ, Mercurĭ, 20 Ianuarie (1 Februarie) 1888.

Jubileulŭ de 50 de anĭ
alŭ
„GAZETEI TRANSILVANIEI“.

Gherța mică, cot. Ugocea, Ianuarie 1888.

Dée Dumneḑeu, ca de multe orĭ și strănepoții jubilee de 50 de anĭ ai esistenței iubitei nóstre „Gazeta“ sĕ pótă serba.

Ioanŭ Serbacŭ, protopopŭ.

Sintereagŭ, 2 Ianuarie 1888.

Sĕ trăiască „Gazeta“ și susținĕtorii ei. Memoria celorŭ carĭ au redactat'o în timpurĭ critice de 50 anĭ sĕ fiă în vecĭ.

Pompeiu Mureșianŭ.

Roșușa, (Bucovina) 2 Ianuarie 1888.

Dorescŭ „Gazetei Transilvaniei“ încă multe de asemenea festivitățĭ pentru generațiunile posteriore.

A. Dobоșiu, preotŭ or. ort. în Roșușa sub. Cernăuțĭ.

Bobota, Selagiu, 2 Ianuarie 1888.

Dorimŭ mulțĭ și fericițĭ anĭ d-lui Redactorŭ și zeloșilorŭ colaboratorĭ ai „Gazetei“, ca cu deplină bucuriă sĕ fiă încoronate multele fatigii aduse pe altarulŭ națiunei, spre binele și fericirea ei și a patriei.

Sĕ dée bunulŭ Dumneḑeu, din inimă dorescŭ.

Gavrilŭ Waida, parochŭ gr. cat.

Tinesci, cot. Solnoc-Dobêca, Ian. 1888.

Vĕ dorimŭ ca sĕ redigiațĭ fóia nóstră iubită, décă nu mai multŭ, baremĭ câtŭ neuitatulŭ vostru părinte.

Ilia Centea, preotŭ gr. cat.

Abafaia, Ianuariu 1888.

Vĕ urezŭ întru mulțĭ anĭ viéță fericită, ca sĕ putețĭ apĕra cu acelŭ zelŭ și curagiu ca și antecesorulŭ, tata, drepturile și prosperarea națiunei române.

Sĕ trăiască!

Iorotheiu Crișianŭ, preotŭ gr. cat.

Velcheriu, Ianuarie 1888.

Gratulez „Gazetei Transilvaniei“ la jubileulŭ de 50 de anĭ ai esistenței sale.

Ionŭ Albonŭ, preotŭ gr. cat.

Chizdia, Ianuarie 1889.

Dea provedința ca sĕ ajungețĭ a serba jubileulŭ centenarŭ spre folosulŭ patriei și alŭ națiuuei.

D. Teaha, parochŭ gr. cat.

Brețcu, 9 Ianuarie 1888.

Vĕ urezŭ ca unulŭ din cei mai micĭ apostolĭ anĭ mulțĭ și fericițĭ pentru binele și prosperitatea neamului românescŭ.

G. Teaca, învĕțătorŭ.

Sigetulŭ Marmației, Ianuarie 1888.

Vĕ poftimŭ anŭ nou fericitŭ, ér „Gazetei“ îi dorimŭ sĕ mai ajungă multe ḑile jubilare.

Ionŭ Bușiță.

Brașovŭ, 15 (27) Ianuarie 1888.

Mare mișcare a produsŭ, mai alesŭ între Nemții centraliștĭ din Viena, proiectulŭ de lege asupra reformei învĕțĕmêntului poporalŭ, ce l'a presentatŭ prințulŭ *Liechtenstein* în camera deputațilorŭ din Viena. Prințulŭ Liechtenstein cu partisanii lui cerŭ, ca școlele poporale sĕ aibă în viitorŭ *caracterŭ confesionalŭ*, biserica sĕ aibă inspecțiunea superióră asupra școlelorŭ împreună cu organele statului, carĭ sĕ fiă dótore a le da mână de ajutorŭ. Copii în școlele elementare sĕ fiă obligațĭ a visita școla numai timpŭ de șése anĭ, nu de optŭ anĭ, cum dispune legea actuală. Tóte dispositiunile privitóre la înființarea, conducerea și inspectarea școlelorŭ poporale ș. a. suntŭ reservate dietelorŭ provinciale.

In memoratulŭ proiectŭ de lege se cerŭ „garanții pentru crescerea religiósă-morală a tinerimei“ și se iau mĕsurĭ pentru a descentralisa administrațiunea școlară, cu scopŭ de a puté mai ușorŭ câștiga aceste garanții.

Suntŭ dér douĕ idei de căpetenia de carĭ se conduce proiectulŭ de lege alŭ prințului Liechtenstein: ideа confesională și idea autonomiei școlare. Statulŭ sĕ nu mai fiă stăpânŭ absolutŭ peste instrucțiunea poporală, ci sĕ o conducă în acordŭ cu biserica.

Nu voimŭ sĕ cercetămŭ, décă a fostŭ consultŭ séu nu, față cu împrejurările ce domnescŭ în Austria, de a se propune tocmai acuma o asemenea reformă a învĕțĕmêntului poporalŭ. Ajunge însĕ că s'au pusŭ în mișcare așa numiții „clericalĭ“ și că prin susținerea ideei autonomiste și apeléză la sprijinulŭ partidelorŭ slave, ca sĕ înțelegemŭ pe deplinŭ turburarea ce a produs'o proiectulŭ de lege alŭ prințului Liechtenstein între centraliștii nemțĭ.

„Clericalii voiescŭ sĕ nimicéscă creațiunea școlei moderne, cultura este în periculŭ“, strigă foile centraliste. Păcatele preoțimei catolice din timpulŭ concordatului se enumeră din nou tóte și „statulŭ“, acestŭ idolŭ alŭ centraliștilorŭ, se declară amenințatŭ în interesele sale cele mai vitale, căcĭ după ei numai statulŭ póte da generațiunilorŭ o crescere modernă, numai statulŭ póte da o instrucțiune, care sĕ nu fiă limitată prin tutoratulŭ bisericei.

Cestiunea, cum sĕ fiă crescerea și instrucțiunea școlară, este în adevĕrŭ de o importanță mare principiară. Multe se potŭ ḑice pro și multe contra ingerinței bisericei. Dér în casulŭ de față se vede câtŭ de colo, că suntŭ în jocŭ mai multŭ tendințele de partidă. Conservativii arŭ voi ca cu ajutorulŭ Slavilorŭ sĕ înfrângă puterea liberalismului contrarŭ bisericei, ér centraliștii nemțĭ liberalĭ arŭ voi sĕ se folosécă de acéstă ocasiune spre a rĕsturna sistemulŭ actualŭ.

Cumcă tendința acéstă este principalulŭ motorŭ alŭ protestațiunilorŭ, ce s'au pusŭ în scenă de Nemții centraliștĭ contra proiectului lui Liechtenstein, se vede și din atitudinea foilorŭ centraliste unguresci, carĭ se credŭ dătóre a le veni acelora în ajutorŭ.

Décă vomŭ cerceta cu deamĕruntulŭ, Liechtenstein nu pretinde alta, decâtŭ ceea ce deja esistă în partea de dincóce a monarchiei cu privire la școlele confesionale, numai cu acea deosebire, că voiesce sĕ dea caracterŭ confesionalŭ și școlelorŭ susținute de statŭ.

Foile guvernului din Peșta însĕ cu tóte acestea nu se sfiescŭ a discuta, cu mai mare patimă chiar ca „liberalii“ din Austria, propunerea lui Liechtenstein.

Ea este, după „Pester Lloyd“, o „nerușinare codificată“, unŭ „atentatŭ în contra demnității statului,“ dela care se pretinde sĕ se lapede de „prerogativa lui scumpă“. Și acésta o ḑice unŭ organŭ alŭ guvernului, sub care ḑece milióne de cetățenĭ îșĭ susținŭ și conducŭ școle confesionale în puterea legilorŭ esistente!

Ce sĕ credemŭ în asemenĭ circumstanțe de adevĕrata intențiune a ómenilorŭ dela putere față cu școlele nóstre confesionale?

SITUAȚIUNEA AUSTRO-UNGARIEI
IN FAȚA INARMARILORŬ RUSESCĬ.

„Agenția Havas“ comunică din Viena următórele:

Primimŭ, pe cale indirectă, informațiunile următóre, ce ne vinŭ dintr'o sorginte militară competentă, asupra fabricării nouei puscĭ cu repetițiă austriace și asupra chipului în care se înfățișéză, în sferele militare, situațiunea Austriei, în fața înarmărilorŭ rusescĭ:

Pănă acum n'arŭ fi fabricate decâtŭ peste 10.000 de puscĭ, pentru că ultimele lunĭ au fostŭ ocupate de încercările și de instalarea mașinelorŭ trebuincióse pentru transformarea calibrului de 11 milimetri, adoptatŭ mai nainte, în calibru de 8 milimetri. Actualmente fabrica din Stiria e în stare sĕ facă 1000 de puscĭ pe ḑi. Fabrica ungurécă, a cărei înființare este fórte recentă, nu va fi în stare sĕ dea arme decâtŭ în Maiu séu Iuniu viitorŭ, și numai 500 pe ḑi, astfelŭ încâtŭ nu se póte spera a se ajunge, înainte de Augustŭ séu Septemvre viitorŭ, la armarea a 250 mii de ómenĭ din armata activă cu noua pușcă cu repetițiune.

Aceste întârḑierĭ suntŭ obiectulŭ preocupărilorŭ statului austro-ungarŭ, pentru că pușca Werndl, actualmente în mânile armatei austriace, e recunoscută ca inferióră puscei Berdan, a armatei rusescĭ. Este adevĕratŭ că 90,000 de ómenĭ în prima armată potŭ fi provĕḑuțĭ de aḑĭ cu pușca cu repetiție 11 m. m. (Mannlicher) așteptândŭ fabricarea nouei puscĭ de 8 m. m.; dér acésta nu pare de ajunsŭ pentru a stabili unŭ echilibru alŭ forțelorŭ între cei doi adversarĭ din punctulŭ de vedere alŭ înarmării.

Cu tóte astea, starea acésta de inferioritate este compensată prin repeḑiciunea mobilisărei armatei austriace. De aceea statulŭ majorŭ austriacŭ încreḑêndu-se cu dreptŭ cuvêntŭ în avantagiele ce-i procură acéstă repeḑiciune de mișcărĭ, crede că în timpulŭ de față nu suntŭ primejdii imediate în concentrările armatei rusescĭ la granița, pe câtă vreme aceste concentrărĭ nu vorŭ trece peste cifra de 300.000 de ómenĭ. Pănă atuncĭ Austria conservă pentru ea totŭ beneficiulŭ mobilisării. Dér autoritățile militare arŭ socoti echilibrulŭ de forțe ruptŭ în favórea Rusiei, în ḑiua când numĕrulŭ de ómenĭ grămădițĭ la granița ar trece peste cifra de mai susŭ, și din acestŭ momentŭ ar trebui, după ele, sĕ se ia mĕsurile trebuincióse pentru trimiterea de forțe marĭ în ținutulŭ granițelorŭ.

„Ḑiariștĭ săsescĭ.“

Sub acestŭ titlu publică „Kolozsvar“ dela 23 Ianuarie n. Nr. 18 următorulŭ articulŭ de fondŭ:

In rĕspunsulŭ ce l'a datŭ *Tisza* Kalman lui Oskar *Meltzl* în dietă a enunciatŭ ca o lozincă a țĕrii, că de geaba este a mai vorbi despre lealitatea și despre apropierea de Maghiarĭ a Sașilorŭ, și în genere a naționalităților, pănă când acestea ținŭ și nutrescŭ *o pressă*, care în adevĕrŭ este *negațiunea* constituției, a ordinei sustatóre, a legilorŭ codificate și a sentimentului de datoriă cetățenéscă din patriă.

Ne aducemŭ aminte de acéstă declarare a ministrului-președinte, care lovesce cuiulŭ în capŭ, când frunḑărimŭ prin numĕrulŭ festivŭ alŭ „Gazetei“, ce a sositŭ aḑĭ, și când trebue rîḑêndŭ sĕ vedemŭ, cum cei mai înalțĭ funcționarĭ ai bisericei stau cu felicitările lorŭ într'unŭ rêndŭ cu cei de séma lui Lucaciu și Densușianu, și cum cei mai serioșĭ bărbațĭ servescŭ demonstranțilorŭ cu materialŭ, alăturea cu maghiarofaga „Unire“ din Bucurescĭ, „Rĕsboiulŭ“ și celelalte.

Și, pe când Meltzl vorbesce *în numele sĕu* în dietă despre împăciuire, pe atuncĭ în Brașovŭ Redactorulŭ ḑiarului „Kronstädter Zeitung“ stă, *în numele publicului săsescŭ*, în mijloculŭ mulțimei române lărmuitóre, salută în limba română pe Redactorulŭ *Mureșianu* la banchetulŭ festivŭ, și este resalutatŭ din partea cutărui *Damianŭ*.

Cuvintele rostite de d-lŭ Redactorŭ Iosifŭ *W. Filtsch* în sunetulŭ paharelorŭ cu vinŭ de pe pămêntŭ maghiarŭ, glăsuescŭ „întru egala îndreptățire, neobosita luptă și deplina învingere a națiunei românescĭ“, și d-lŭ *Damianŭ* cu eroicŭ dythirambŭ îi strigă îndĕrĕtŭ: „trăéscă pressa săsécă, care pănă astăḑĭ a păzitŭ naționalitatea Sașilorŭ imigrațĭ, carĭ nu s'au născutŭ aicĭ din timpurĭ străbune, ca Românii.“

„Vede d-lŭ *Meltzl* pe Redactorulŭ săsescŭ în acéstă situațiune?

Unulŭ din cei mai guralivĭ representanțĭ ai Sașilorŭ se aruncă în mijloculŭ acelorŭ demonstranțĭ, la spatele cărora stă dacoromânismulŭ celŭ ce înghite totŭ și din alŭ cărorŭ sgomotŭ se aude în tenorŭ acutŭ citatulŭ ocasionalŭ în poesiă alŭ preotului *Berinde* din comitatulŭ Sătmarului:“

Pănă unde mai rĕsună
Limba dulce și străbună,
Păn' acolo-i frățióre
Patria română, care
Se numesce mare.

La masa fanatismului și fantasiei despre o Româniă mare, dlŭ *Filtsch* ascultă rĕsunetulŭ „Deștéptă-te“, pe care Numĕrulŭ festivŭ alŭ „Gazetei“ îlŭ comunică împreună cu portretulŭ autorului Andreiu Mureșianu și împreună cu facsimilulŭ Fóiei în care a apărutŭ poesia: în 21 Iunie 1848.

Și nu-i pasă de națiunea lui.

Nu vede în órba lui patimă, că împreună cu Maghiarulŭ de dincóce arŭ dispăré și rătăciții lui prenumĕranțĭ; sufletulŭ, lui, sentimentele lui suntŭ deja neaccesibile pentru combinațiunea și judecata dréptă.

Spre d-lŭ Redactorŭ *Filtsch* se plécă

și *Odobescu* din Bucurescĭ și aducêndu-i înainte părțĭ din revoluțiunea lui Horia, ne ḑice în armonia cu elŭ în numele Românilorŭ astfeliu:

(Citéză apoi în traducere ungurésca unŭ pasagiu din cele scrise de d-lŭ Odobescu în numĕrulŭ festivŭ.)

„Astfeliu — continuă „Kolozsvar" — este numĕrulŭ festivŭ ocasionalŭ.

D-lŭ Filtsch ascultă și nu bagă în sémă nicĭ cuvintele din toastulŭ lui Damianŭ: „Sasii, carĭ au venitŭ în acéstă țéră."

Noi însĕ ne aducemŭ aminte de vorbele președintelui guvernului ungurescŭ, ce lămuritŭ aparŭ, și ne cugetămŭ, décă este óre mare numĕrulŭ aderenților lui *Meltzl*, și décă acestŭ numĕrŭ este óre destulŭ de puternicŭ?

Dea cerulŭ sĕ fiă mare și tare chiar în contra acelorŭ membri din propria tabĕră, carĭ în realitate lucréză altfelŭ, decum a rĕsunatŭ vorbirea în sfera parlamentului.

Abia ar fi putută unŭ ḑiaristŭ de alŭ naționalitățilorŭ sĕ pregătéscă unŭ refrenŭ mai nemeritŭ la cuvêntarea lui Tisza Kalman.

SCIRILE ḐILEI.

In scopulŭ înființărei unei tipografii române în *Orĕștie*, în legătură cu o librăriă și cu edarea unei foi periodice, pe ḑiua de 28 Ianuarie au fostŭ convocațĭ la o adunare, în localulŭ Cassinei române de acolo, Românĭ din Orĕștie și dinprejurŭ spre a se pune în esecutare întreprinderea. In hârtia de convocare suntŭ subscrișĭ d-nii: Samuil *Pop*, *Mihaiu*, Dr. *Mihu*, Dr. *Erdely*, *Hanoșiu*, S. P. *Barcianu*.

Le dorimŭ deplină isbêndă.

* *
*

Cetimŭ în „Sieb. deutsch. Tgbltt". dela 18 (30) Ianuarie: „La încheierea desbaterei generale asupra bugetului votară pentru bugetŭ dintre deputații partidei poporului sasŭ Dr. O. de Meltzl; contra bugetului Imrich, Kaiser, Zay; absențĭ au fostŭ: Dörr, Gull, Kästner, Schuster, Steinacker. La acestea observămŭ, că scirea diferitelorŭ ḑiare, precum și cea din telegrama nóstră din Nr. 4288, în urma cărora clubulŭ deputaților partidei poporale săsescĭ ar fi hotărîtŭ a vota contra bugetului, nu este adevĕrată. O astfelŭ de hotărîre nu s'a luatŭ, ba din contră, după cum suntemŭ informațĭ, s'a datŭ voiă liberă deputatului Meltzl a vota pentru bugetŭ."

Curiósă atitudine!

* *
*

Mai mulțĭ industriașĭ din *Clușiu* au ținutŭ la 15 (27) Ianuarie o conferință, în care au hotărîtŭ sĕ înființeze o hală industrială, și anume se vorŭ emite în acestŭ scopŭ 500 de acții de câte 25 fl., putêndŭ fi acționarŭ orĭ și cine. In hală se vorŭ vinde de preferință produsele industriale clușiane.

Jarŭ la ólă·

* *
*

Nu credemŭ sĕ avemŭ unŭ altŭ orașŭ care ca proprietarŭ de casă sĕ aibă atâtea case ca *Seghediulŭ*. A fi proprietarŭ de casă de regulă nu este o ocupațiune neplăcută, dér acéstă demnitate pentru orașulŭ Seghedinŭ e fórte tristă. Decând proprietarii de case ruinațĭ după inundațiune au începutŭ a'șĭ licita casele, reḑidite cu împrumutŭ dela statŭ, a ajunsŭ orașulŭ Seghedinŭ în proprietatea a 32 de case, căcĭ orașulŭ ca garantŭ alŭ imprumuturilorŭ dela statŭ a trebuitŭ sĕ cumpere însușĭ casele vêndute, de órece la licitațiune nu s'a putută scóte nicĭ măcar suma împrumuturilor dela stat, care n'a mai vrutŭ s'amâne plata lorŭ. Pe aceste 32 de case a datŭ statulŭ unŭ împrumutŭ de 171.000 fl., pe care ómenii nu l'au mai putută plăti din causa miseriei ce'i bântue.

In adevĕrŭ tristă proprietate, curată belea.

* *
*

Comisiunea administrativă a comitatului *Bistrița* a alesŭ o comisiune, care sĕ se ocupe cu cestiunea înființării de grădinĭ și asilurĭ de copii în comunele acelui comitatŭ, și eventualŭ sĕ lucreze și unŭ statutŭ.

Avé-vorŭ grije Românii și Sasii, carĭ nu'șĭ vréu peirea, ca acele institute sĕ nu fiă mijlóce și unelte de maghiarisare, ci sĕ fiă institute adevĕratŭ culturale, românescĭ în comune române, săsescĭ în comune săsescĭ, și unguresci în comune ungurescĭ décă suntŭ?

* *
*

O scenă panică s'a petrecutŭ în ḑilele trecute în *Timișóra*, într'o bărbieriă din cele mai cercetate. Secretarulŭ dela oficiulŭ telegraficŭ, în pensiune, Greger intră la bărbierŭ și abia ocupase locŭ acolo, când étă că intră în localŭ locotenentulŭ Werovacz dela reg. 29 de infanteriă, și-lŭ bătŭ pe Greger cu o biciușcă. Causa acestei biciuelĭ nu se spune.

* *
*

O grea lovitură a suferitŭ familia d-lui profesorŭ de aci *Lazar Nastasi*, prin perderea drăgălașei sale fice *Eufrosina* în vêrsta de 12 anĭ.

Priméscă întristații părințĭ sincerile nóstre condolențe.

DISCURSŬ,

ținutŭ de **Archimandritulŭ Mironŭ M. Callinescu**, vice-președintele Societății pentru cultura și literatura română în Bucovina, la deschiderea Adunării generale estraordinare, în 20 Octomvre (1 Noemvre) 1887, după sĕvêrșirea sânțirii noului edificiu alŭ „Societății".

Domnilorŭ!

Reținutŭ fiindŭ președintele „Societății" d-lŭ Br. Victorŭ *Styrcea* prin ședințele senatului imperialŭ și neputêndŭ sosi la timpŭ de a lua parte la acéstă serbare a „Societății", vinŭ eu érășĭ la onórea de a Vĕ saluta cu totŭ respectulŭ, și astăḑĭ cu deosebită bucuriă și mângâiere sufletéscă a Vĕ bineventa prima dată într'aceste localitățĭ nouĕ, atâtŭ de frumóse și îndemânatice.

Mĕ simțescŭ ferice, domnilorŭ, că'mĭ este datŭ a Vĕ saluta astăḑĭ de pe acest locŭ de onóre. Inima îmĭ palpită de bucuriă, vĕḑêndŭ, că „Societatea", căreia dela înființarea ei pănă acuma ca funcționarŭ i-am oferitŭ cu devotamentŭ modestele mele puterĭ, este astăḑĭ bineîntemeiată și stabilită într'acestŭ edificiu propriu alŭ ei.

Mulțĭ au fostŭ, carĭ cu inimă învâpăiată au îmbrățișatŭ scopurile binecuvêntate ale „Societății". Bărbațĭ ilustri s'au întrunitŭ în astă „Societate" spre a propaga mai cu sporŭ cultura națională. Dér sórtea nu lĭ-a hĕrĕḑitŭ mângâierea sufletéscă, de a ajunge ḑiua de astăḑĭ. Ei s'au trecutŭ, opera lorŭ însĕ a rĕmasŭ de mărturiă urmașilorŭ.

Puținĭ mai suntŭ dintre cei vechĭ, și pre aceștĭ puținĭ, dér credincioșĭ „Societății", îi salutŭ cu duioșie frățéscă întru asemene mângâiere sufletéscă, recunoscêndŭ zelulŭ și devotamentulŭ Domniilorŭ-sale, probatŭ aeve prin decenii.

Și într'aceștĭ puținĭ salutŭ cu deosebitŭ respectŭ pre d-lŭ profesorŭ Dr. Vasile *Mitrofanovicĭ*, carele, uniculŭ, a mai fostŭ chiămatŭ, de a sta neîntreruptŭ în Comitetŭ ca sentinelă credincióså, carele cu devotamentŭ alesŭ și cu zelŭ de-apururea viu au conlucratŭ cu sfatŭ și cu faptă la sporirea și întărirea „Societății".

Mai stau doi de mărturiă, doi din cei cincĭ, carĭ ca junĭ însuflețițĭ de cele mai nobile simțeminte au avutŭ fericita ideă, de a înființa la începutulŭ anului 1862 „Reuniunea română de lectură". Ii fericescŭ pre d-lŭ profesorŭ Dr. Iónŭ *Sbiera* și pre d-lŭ consiliarŭ de guvernŭ Oreste de *Reney*, carĭ au ajunsŭ și serbarea de astăḑĭ în deplină putere, lucrândŭ cu aceeașĭ inimă înflăcărată pentru propagarea intereselorŭ de cultură națională.

Și Provedința a binevoitŭ, ca tocmai d. Oreste de *Reney* sĕ 'șĭ încunune lucrulŭ, inițiândŭ, intețindŭ și esecutândŭ cu zelŭ vrednicŭ de imitatŭ reḑidirea și atâtŭ de potrivita adaptare a acestui edificiu. Comitetulŭ i-a votatŭ Domniei Sale cu aclamațiune mulțămita cea mai căldurósă pentru neobosita trudă, cu care a condusŭ acéstă ḑidire.

Déră neasĕmĕnatŭ mai mare trebue sĕ fiă mulțămirea sufletéscă a d-lui *Reney*, vĕḑêndŭ ce a devenitŭ astăḑĭ modesta „Reuniune de lectură."

Domnilorŭ!

Idea de a înființa „Reuniunea română de lectură" a fostŭ într'adevĕrŭ fericită. Idea pornită din inimĭ frĕmêntate de durere pentru amorțirea spiritului naționalŭ în țéră, — de durere pentru negrijirea dulcei nóstre limbĭ române. Acéstă ideă, îmbrățișată cu ardóre de genialulŭ Alesandru de Hurmuzachi, primulŭ președinte alŭ „Reuniunii," a deșteptatŭ de odată ca prin farmecŭ inimile tuturorŭ Românilorŭ din Bucovina. În de comunŭ s'a simțitŭ puterea magică a deșteptării simțului naționalŭ, și pănă în trei anĭ de ḑile simpla „Reuniune română de lectură" s'a transformatŭ cu preînalta sancțiune a Maiestății Sale c. și r. din 6 Maiu 1864 în „Societatea pentru cultura și literatura română în Bucovina."

În 11 (23) Ianuarie 1865 s'a deschisŭ prima Adunare generală, și neuitatulŭ nostru președinte, înțeleptulŭ Br. Georgiu Hurmuzachi îndreptă umilitele sale rugĭ către cerŭ, ca înduratulŭ Dumneḑeu sĕ lumineze lucrările „Societății" cu lumina adevĕrului; căcĭ numai ajutorulŭ Celui de susŭ face, ca și cele mai micĭ sĕ înflorescă și sĕ rodéscă spre lauda lui și spre fericirea ómenilorŭ.

Și bunulŭ Dumneḑeu nĭ-a ajutatŭ, de amŭ putută cu mila lui sĕ crescemŭ și sĕ întărimŭ „Societatea" nóstră, sĕ o stabilimŭ și sĕ o așeḑămŭ întru ale sale, sĕ-i adaptămŭ unŭ edificiu amĕsuratŭ trebuințelorŭ ei și demnŭ de dênsa.

Astăḑĭ amŭ avutŭ mângâerea sufletéscă, de a asista la sânțirea acestui edificiu, implorândŭ din nou milele Domnului asupra acestei „Societățĭ" de cultură națională.

Puterea Celui de susŭ ne-a scutitŭ pănă acuma „Societatea" nóstră, și a apĕrat'o în ḑile grele și în împrejurărĭ nefavorabile; căcĭ, spre nefericire, nu putemŭ nega, cumcă nicĭ „Societății" nóstre n'au lipsitŭ piedecile și cercările, la carele mai alesŭ la începutŭ este supusŭ totŭ lucrulŭ omenescŭ, orĭce întreprindere, fiă ea câtŭ de folositóre. Lupta și munca necurmată este partea omului, carea încetéză numai cu cea mai din urmă rĕsuflare a lui. Lupta și munca însĕ nu încetéză nicĭodată la o Societate, care este menită a lucra pentru binele poporului, căcĭ poporulŭ este nemuritorŭ. Nemuritorŭ este mai alesŭ poporulŭ nostru, carele a doveditŭ vitalitatea sa față

„FOILETONULŬ GAZ. TRANS."

(4)

STRĂBUNII NOȘTRI

Novelă istorică

Anulŭ 104 după Christ.

Cartea I. — Pădurea Bersovia.

CAP. I.

— Décă n'ai... ḑeii sĕ-țĭ dea ḑile bune, rĕspunse Longinŭ.

— Nu spunŭ minciunĭ, am, ...

Și deodată căḑŭ în genunchĭ, cu capulŭ pe pieptŭ, cu vêrfulŭ degetelorŭ unite înainte și îndreptate către Longin în semnă de iertare, și rĕmase astfelŭ în tăcere, pănă se auḑiră ținiturile și trâmbițele popilorŭ din tabĕră, care arĕtau că Decebalŭ se întorcea.

La acestŭ semnalŭ ea se sculă deodată și fugi ca o umbră în foișorulŭ din care venise.

Longinŭ se repeḑi la soldatŭ și apucându'lŭ de mână, îi strigă cu o sĕlbatică veseliă:

— Suntemŭ scăpațĭ!...

IV.

Alaiulŭ regelui se întorcea cu Decebalŭ în frunte. Cum dete cu ochii de Longinŭ, îlŭ întrebă:

— Te-ai gânditŭ?

— M'am gânditŭ.

— Primescĭ?

— Nu primescŭ.

Nu? întrebă regele supĕratŭ. Sĕ vie șerbii, porunci elŭ și apoi se așeḑă pe piele de ursŭ.

O mișcare de frică se făcŭ în toțĭ cei de față fiind-că de astădată Domnulŭ părea de totŭ turbure. Cu unŭ piciorŭ răḑimatŭ de bușteanŭ ér cu stîngulŭ întinsŭ ca de umeḑélă în ciolanŭ, ținea buzduganulŭ de códă și învêrtea ochii aprinșĭ de mâniă pe întréga adunare.

Nu trecŭ multŭ și dintr'unŭ colțŭ de pădure sĕ iviră vre-o 20 de legionarĭ ferecațĭ cu funii de teiu. Abătuțĭ și slabĭ la chipŭ, ei întrau drepțĭ și vênjoșĭ. Dacii carĭ îi însoțeau le făcură semnŭsĕ îngenunche, dĕr ei în fața lui Longin, rĕmaseră în picióre. Atuncĭ păḑitorii lorŭ, cu ghionturĭ în capŭ și loviturĭ de ciomagŭ peste fluere, îi siliră sĕ cadă la pămêntŭ.

— Vorbițĭ! strigă Decebalŭ, rugați-vĕ pentru ḑilele vóstre sĕ-mĭ spună tainele lorŭ...

Unulŭ dintre legionarĭ, lovitŭ tare peste fluere, se încercă sĕ ḑică lui Longinŭ:

— Stăpâne, fie-țĭ milă...

Dér îndată vecinulŭ lui se sculă pe unŭ piciorŭ și grăi verde:

— Stăpâne, noi o sĕ murimŭ; lasă sĕ murimŭ: pentru asta amŭ și venitŭ sĕ ne batemŭ cu Dacii, — dér voi sĕ trăițĭ și sĕ biruițĭ! Trăiéscă Roma!....

Dér n'apucase sĕ ḑică vorba din urmă, că flueră deodată prin vĕzduhŭ grózniculŭ buzduganŭ și sburătui în bucățĭ capulŭ legionarului care vorbise. Trupulŭ lui căḑŭ greu la pămêntŭ, lăsândŭ lacŭ de sânge în jurulŭ lui. Era tăcere ca în templu. Decebalŭ, în picióre pe trunchiulŭ de copacŭ, fulgera în juru-i ca unŭ norŭ aprinsŭ. Barba lui tremura, luată ca de vijeliă, dinții clănțenau și cu spume la gură:

— Unde escĭ mișelule? răcni elŭ. Unde e muierea care i-a schingiuitŭ și nu le-a tăiatŭ urechile și nu lĭ-a scosŭ ochii?..

Din rêndurile păḑitorilorŭ eși unŭ dacŭ mĕruntŭ și vênjosŭ, cu privirea de furiă speriată, vĕḑêndŭ sórtea celŭ așteptă.

Pe busduganŭ nimenĭ n'avea dreptulŭ sĕ pună mâna. Atuncĭ Decebalŭ făcŭ o săritură de pe bușteanŭ, și, cu unŭ grósnicŭ pumnŭ în față, îi mută falcă din falcă.

— Câne!... rânji elŭ, și veni de se așeḑă din nou pe pieile de ursŭ.

Pe păzitorŭ îlŭ podidi sângele.

La acéstă scenă sĕlbatică, care se petrecŭ câtŭ te-ai șterge pe frunte, Longinŭ simți că ura în elŭ nu mai avea marginĭ și se uita la buzduganulŭ de josŭ cu unŭ adevĕratŭ ochiu de șérpe flămândŭ. Și cu câtŭ ura mai multŭ pe Decebalŭ, cu atâtŭ îi fŭ milă de Romanulŭ mortŭ și de Daculŭ plinŭ de sânge.

Atuncĭ, sub stăpânirea unei puternice pornirĭ, îșĭ apucă unŭ capĕtŭ alŭ togei, mușcă cu dinții tivitura de purpură și, rupêndŭ un petecŭ, se îndreptă spre religionarĭ și păzitorii lorŭ și le ḑise:

Legați-lŭ.

De cum sta în tronŭ, Decebalŭ auḑindŭ acéstă vorbă, se repeḑi la buzduganŭ și venindŭ în fața lui Longinŭ

— Sĕ mĕ lege pe mine!...

Dér băgă de sémă că Longinŭ nicĭ nu se uita la elŭ, ci încerca a rupe altŭ petecŭ spre o opri sângele rănitului.

Atuncĭ... mâna i se lăsă încetŭ dealungulŭ trupului: arma ucidĕtóre îi căḑu; îșĭ plecă capulŭ, rușinatŭ și umilitŭ, — căcĭ faptele drepte au mai mult rĕsunetŭ în sufletulŭ unui omŭ crudŭ decâtŭ altuia —: îșĭ luă cununa din

cu nefericirile cele mai marĭ ale unui trecutŭ viforosŭ, carele au conservatŭ intactă consciinţă naţionalităţii sale, carele n'au renunţatŭ nicĭ când la aspiraţiunile legitime, de a se desvolta potrivitŭ cu ilustra sa origine. Fiinţa şi individualitatea unui atare poporŭ nu se póte ignora, nu se póte vĕrsa după placŭ într'o altă formă naţională. Dreptulŭ de a-şĭ conserva şi cultiva propria sa naţionalitate este lege sântă a naturii, este principiulŭ triumfătorŭ alŭ civilisaţiunei moderne. Şi cu câtŭ mai mare este astăḑĭ apropierea şi înfrăţirea între popóre, cu atâta mai multŭ simţesce fiăcare din ele individualitatea sa, osebirea seminţiei sale, dragostea limbei şi a naţionalităţii sale.

Zădarnice suntŭ stăruinţele acelora, carĭ totŭ încă cércă chipurĭ şi feliurĭ de a ne totŭ pune piedecĭ desvoltării nóstre naţionale. Zădarnice suntŭ ostenelele acelora, carĭ nu voescŭ sĕ înţelégă, că geniulŭ unui poporŭ cu o lungă istoriă nu se póte sugruma, — dóră numai prin singura sa vină, prin apatia neiertabilă a fiilorŭ sĕi, prin ucidere de sine; — de care sĕ ne ferésca D-ḑeu! — Şi óre n'ar fi insultă a gândi numai la aşa o eventualitate? Conservarea de sine este impusă omului prin însaşĭ natura. Omulŭ însĕ nu póte esĭsta isolatŭ, de órece elŭ nu e picatŭ din ceriu, ci descinde dela părinţĭ, stă déră în legătură cu alţĭ individĭ. Complexulŭ acestora formézã însĕ familia, precum familiile comuna, legătura acestora naţiunea, şi érăşĭ acestea împreună omenimea. Aceste subdivisiunĭ fiindŭ identice cu omenimea, şi scopurile lorŭ nu potŭ fi contrarie şi opuse, ci suntŭ érăşĭ identice. A lucra spre împlinirea acestorŭ scopurĭ este chiămarea, decĭ şi îndatorirea omului. Ăsta este prin urmare şi cuprinsulŭ, esenţa moralităţii, cu unŭ cuvêntŭ: legea etică.

Din identitatea scopurilorŭ urmézã însĕ, că lucrândŭ în contra unuia singurŭ din aceste scopurĭ, lucrămŭ în contra tuturora: décă suntemŭ nepăsătorĭ în privinţa unuia singurŭ din ele, atuncĭ vătămămŭ legea naturii, legea lui D-ḑeu. D-ḑeu a creatŭ omenimea în tótă varietatea şi în tóte subdivisiunile ei, şi tuturora lĭ-a pusŭ acele-şĭ scopurĭ, tendinţa şi scopulŭ desvoltării şi perfecţionării neprecurmate. Vătămândŭ decĭ acésta lege a lui D-ḑeu nu mai suntemŭ moralĭ, ci nemoralĭ.

Din acestŭ adevĕrŭ necontestabilŭ decurge totŭ odată în modulŭ celŭ mai chiarŭ şi regula vieţii: sĕ ne îndreptăm tótă viéţa, tótă activitatea astfelŭ, ca sĕ servimŭ implinirii acestorŭ scopurĭ. Trebue déră sĕ căutămŭ modŭ şi chipŭ de a puté acésta; trebue sĕ stăruimŭ a ne face apţĭ şi capabilĭ de a servi aceste scopurĭ în armoniă. Dreptŭ aceea, décă lucrămŭ în interesulŭ nostru individualŭ trebue sĕ avemŭ înaintea ochilorŭ şi interesulŭ familiei; éră acésta sĕ-o facemŭ într'unŭ modŭ, prin care nu vătămămŭ, ci din contră sporimŭ, realisămŭ şi scopulŭ naţiunei, şi prin acésta totodată şi celŭ alŭ omenimei.

Deplorabilă este decĭ rătăcirea unora şi condemnabilă perfidia altora, vrêndŭ sĕ demustre, că datorinţa cea mai firéscă, dreptulŭ celŭ mai legitimŭ, adecă de a-şĭ păstra şi a'şĭ apĕra cu tótă puterea şi din tótă inima naţionalitatea sa, ar fi contra scopului omenimei, ar fi chiar o vătĕmare a intereselorŭ civilisăciunei.

Teorii perverse, carĭ devinŭ mai stricăciόse atuncĭ, când, propagate sub masca cosmopolitismului, cércă a ademeni, a rătăci, a seduce pe cei slabĭ dintre noi, a-i înşela cu măgulirea naivă, că atuncĭ se vorŭ arăta mai „luminaţĭ", când vorŭ fi indiferenţĭ, nepăsătorĭ pentru sórtea naţiunei sale, — că vorŭ fi mai „liberalĭ", când se vorŭ lăpĕda de ea, de indatorirea sântă a o ajuta după putinţă în nisuinţele şi aspiraţiunile ei.

Ţĕrile şi naţiunile cele consolidate nu mai au cuvêntŭ a se preocupa de nisce teorii atâtŭ de neîntemeiate, pentru că acolo acestea au amuţitŭ de mult faţă cu faptele, carĭ vorbescŭ mai puternicŭ decâtŭ orĭ ce sofismă. La noi însĕ carĭ avemŭ a susţiné lupta grea şi amară, luptă fără repausŭ pentru conservarea şi mântuirea esistinţei, a naţionalităţei nóstre, totŭ mai întâlnimŭ aceste teorii triste, şi trebue sĕ reluptămŭ contra lorŭ, trebue sĕ le respingemŭ necontenitŭ.

Cu cosmopoliţii de rea credinţă nu mai avemŭ de disputatŭ şi de argumentatŭ. Lorŭ avemŭ a le opune simplu şi curatŭ, dér hotărîtŭ şi stătornicŭ, dreptulŭ nostru, pe care nu-lŭ póte întuneca nicĭ o sofismă, şi de vomŭ fi uniţĭ şi şi pururea basaţĭ pe lege, nu ni-lŭ va înfrânge nicĭ o putere.

Cosmopoliţilorŭ celorŭ ce rătăcescŭ însĕ numai din nesciinţă, din slăbiciune, dintr'unŭ felŭ de pudóre falsă, din órecare nechiaritate şi confusiune de idei, sĕ le rĕspundemŭ cu cuvintele anticului filosofŭ Aristotele, carele ḑise către Platonŭ: „Te înşelĭ despre natura amorii şi despre legile, cum se desvóltă ea. Amórea nu e atâtŭ de vastă, ca sĕ pótă îmbrăţişa deodată unŭ obiectŭ atâtŭ de mare. Puţină miere aveţĭ, şi voiţĭ a o vĕrsa în mare."

(Va urma.)

---

capŭ, o aruncă josŭ şi cu unŭ piciorŭ pe dênsa:

— Eu suntŭ unŭ gâde; tu escĭ un omŭ. Pace, Romane!

Şi îĭ întinse mâna. Longin se uită cu mărire la elŭ şi mâna luĭ, şi vroindŭ sĕ trécă pe lângă dênsulŭ:

— Spală-o întêiu, îĭ ḑise, şi apoi întinde-o.

Dér curtenii toţĭ îĭ eşiră în cale şi îlŭ opriră. Decebalŭ se uită la dênsulŭ cu asprime.

Ia-o câtŭ o ţinŭ întinsă; când oiu stringe-o o strîngŭ cu ḑilele tale în ea.

Luĭ Longin îĭ trecŭ ca unŭ fulgerŭ prin minte că nu are încă otrava făgăduită, şi cu scârbă întinse mâna.

— Pace, ḑise Decebalŭ.

— Pace, întări Longinŭ cu jumĕtate glasŭ. Jură!

— Jurŭ sĕ-mĭ putreḑéscă drépta ca foile goronilorŭ tómna.

— Că vei împlini condiţiile de pace?

— Că le voiu împlini.

— Tóte?

— Tóte.

— Jură-te pe Zalmolcse.

— Mĕ jură.

— Pace!

— Pace!

Scirĭ poliţienescĭ.

Dumineca înainte de améḑĭ, cerşetorulŭ Vasilie *Radu* a fostŭ găsitŭ jumĕtate *ingheţatŭ* în pimniţa unei case particulare din suburbiulŭ Scheiu. Adusŭ fiindŭ la secţia poliţienésca din Prundŭ, după câteva minute murì.

Deórece presărarea trotoarului cu năsipŭ orĭ cenuşe numai diminéţa nu e de ajunsŭ, fiindŭ că apa ce se scurge de pe coperişe spală năsipulŭ şi cenuşa şi séra fiindŭ mai frigŭ se face érăşĭ ghéţă, e necesarŭ ca sĕ se presare şi séra trotoarele cu năsipŭ orĭ cu cenuşe.

Jubileulŭ ḑiarului „Times."

In numĕrulŭ sĕu festivŭ, 23,271, dela 21 Dec. (2 Ian.) „Times" publică o privire retrospectivă asupra istoricului esistenţei sale de o sută de anĭ, în care cu o legitimă mândriă îşĭ laudă succesele ce a câştigatŭ de când trăeşte. Când a apărutŭ pentru prima dată, la 1 Ianuarie 1788, „Times" nu era o fóiă tocmai nouă, ci s'a născutŭ din „Daily Universal Register," fondată deja de trei anĭ, care şĭ-a părăsitŭ numele celŭ prea lungŭ, dându'şĭ titlulŭ scurtŭ de „The Times".

Numĕrulŭ jubilarŭ conţine articolulŭ, fórte umoristicŭ, prin care în fóia dela 1 Ianuarie 1788 se anunţă şi se motivézã acéstă schimbare de nume. In acestŭ articolŭ se arată mai ântêiu inconvenientele şi neînţelegerile ce se întêmplau când cititorii în localurile publice cereau séu „Daily Universal Register" séu pe scurtŭ „Register". Apoi articolul urmézã: „Din acestea şi din alte motive autorii foii „Daily Universal Register" au adausŭ acestui titlu lungŭ numele de „Times" (timpulŭ), unŭ cuvêntŭ scurtŭ, ce opune resistenţă tuturorŭ stricătorilorŭ şi scâlciitorilorŭ limbei. Iohn Walter, fundatorulŭ, tipografulŭ, directorulŭ şi primulŭ editorŭ alŭ foii „Times", n'a fostŭ la începutŭ de meseriă nicĭ tipografŭ, nicĭ ḑiaristŭ. In anulŭ 1782 s'a unitŭ în afacerĭ cu unŭ culegĕtorŭ, Henry Iohnson, care inventase unŭ nou sistemŭ de tipografiă, întrebuinţândŭ tipurĭ de vorbe — logotypi — în loculŭ tipurilorŭ de litere. După acestŭ sistemŭ numitŭ logografiă s'a tipăritŭ fóia „Times" în anulŭ ântêi alŭ existenţei sale. Pentru întreprinderea sa John Walter cumpĕrase în anulŭ 1784 edificiulŭ din Printing-House-Square, unde fusese deja mai nainte tipografia regală şi unde dela 1666 încóce se tipărise „London Gazette". Este acelaşŭ locŭ, pe care se găsesce şi astăḑĭ oficina ḑiarului „Times."

Primulŭ numĕrŭ alŭ foii „Times" este astăḑĭ o raritate tipografică, ce s'a păstratŭ numai în puţine exemplare. Intréga colecţiă din primulŭ anŭ n'o are nicĭ biblioteca museului britanicŭ. Primulŭ numĕrŭ a avutŭ numai 4 pagine de formatŭ micŭ — fără revistă. Timpŭ mai îndelungatŭ chiar fóia n'a avutŭ reviste şi primele sale succese marĭ le-a dobânditŭ la publiculŭ cititorŭ englesŭ dândŭ buletine parlamentare fórte iute, complecte şi exacte, deşi atuncĭ, şi mai târḑiu chiar, nu s'au toleratŭ raportorĭ în parlamentul englesŭ şi nimenĭ n'avea voiă sĕ ia note în scrisŭ asupra desbaterilorŭ. In articolulŭ sĕn jubilarŭ „Times" ḑice asupra timpului primei sale apariţiunĭ: „Ludovicŭ XVI şedea încă firmŭ pe tronulŭ sĕu; convocarea convenţiunii francese era numai visulŭ a câtor-va politicianĭ; Pitt era unŭ ministru de pace cu vederĭ largĭ liberale asupra reformelorŭ fiscale şi parlamentare şi Napoleonŭ era unŭ ofiţerŭ de artileriă, tînĕrŭ şi necunoscutŭ. Ne îndoimŭ, că unŭ istoriografŭ alŭ viitorului va găsi în analele anului 1788 unŭ evenimentŭ mai importantŭ şi mai remarcabilŭ decâtŭ fondarea ḑiarului „Times."

Mai departe „Times" scrie; „Amŭ luptatŭ pentru lucrurĭ marĭ, când victorioşĭ, când învinşĭ; amŭ încercatŭ — şi simţimŭ falâ, că nu fără succesŭ — sĕ representămŭ bunulŭ simţŭ, patriotismulŭ stăruitorŭ şi practicŭ alŭ marei masse din poporaţiunea regatulni unitŭ fără deosebire de clase. „Times" n'a fostŭ şi nu va fi nicĭ odată organulŭ unei partide, fie ea şi victoriósă, nicĭ organulŭ vre-unui şefŭ politicŭ, orĭcâtŭ de autocraticŭ ar fi el. Suntemŭ în dreptŭ a ḑice, că acéstă atitudine independentă critică şi-a lăsatŭ urmele sale favorabile in desvoltarea miraculósă a Naţiunii britanice în timpulŭ celorŭ din urmă o sută de anĭ. Posiţiunea de primatŭ, solidŭ fondată încă de multŭ, ce o ocupă „Times" în ḑiaristica lumei întregĭ, e recunoscută nu numai în regatulŭ unitŭ, ci în tóte ţĕrile streine. In Europa, în america, în India şi în Colonii e recunoscutŭ de tótă lumea, că „Times" are dreptulŭ sĕ vorbească în numele Angliei."

Apoi în articolŭ se relevă, ce progrese datoreazâ foii „Times" tehnica ḑiarismului prin întroducerea forţei aburului în tipografii, prin steriotiparea formelorŭ culese, prin inventarea presei Walter şi prin construcţiunea maşinelor de culesŭ. Articolulŭ închee prin cuvintele unui oratorŭ escelentŭ din Camera Comunelorŭ: „Décă aşŭ dori sĕ lasŭ posterităţii depărtate unŭ semnŭ de amintire a civilisaţiunii actuale a Marei Britanie, spre acésta n'aşĭ alege nicĭ docurile mele nicĭ liniile nóstre ferate, nicĭ edificiile nóstre publice, nicĭ chiar palatulŭ, în care ţinemŭ şedinţele nóstre — aşŭ alege numai unŭ singurŭ exemplarŭ din „Times."

Dare de sémă şi mulţămită publică.

Inteliginţa română din Ludoşulŭ de Murĕşŭ şi din giurŭ la 17 Iuliu anulŭ trecutŭ a arangiatŭ unŭ concertŭ împreunatŭ cu petrecere de jocŭ în pavilionulŭ din grădina hotelului Körmöczi de aicĭ din locŭ cu venitulŭ destinatŭ în folosulŭ edificărei unei bisericĭ greco-catolice totŭ în locŭ.

Venitulŭ petrecerei în séra aceleia, din rĕscumpĕrarea biletelorŭ de intrare cu preţulŭ fixatŭ de persónă 1 fl. şi de familiă 2 fl., a fostŭ 280 fl. v. a.

Suprasolvirĭ totŭ în acea séră s'au primitŭ dela d-nii: Eugeniu Crişianŭ 10 fl., Miksa Elek 10 fl., Ioanŭ Rusu 10 fl., Grof Bethlen Géza 8 fl., Vasiliu Moga 10 fl., Reismann Nathan 8 fl., Ioanŭ Catona 5 fl., Ioanŭ Bocoşŭ 5 fl., Georgiu Vlasa (Görz) 5 fl., Vasiliu Zahanŭ 4 fl., Nicolau Moldovanŭ 4 fl., Csontos Iános 4 fl.. Esztegár Kajetán 4 fl., Ioanŭ Todorŭ 3 fl., Eczken Sándor 3 fl., E. Alexandrescu Cormoşŭ 3 fl., Georgiu Totoianŭ 3 fl., Kabos Kalman 3 fl., Georgiu Popŭ 3 fl., Ioanŭ Boeriu 3 fl., Heinz Béla 3 fl., Demetriu Metea 3 fl., Todorŭ Manţia 2 fl., Simonis Gergely 2 fl., Dionisiu Simonŭ 2 fl., Nicolau Solomonŭ 5 fl., Albert Braunecker 5 fl., Schönstein Ignacz 2 fl., Klenhardt Vincze 2 fl., Petru Niresteanu 2 fl., Alexandru Câmpeanu 2 fl., Vasiliu Popŭ 2 fl., Timoteiu Circa 2 fl., Petru Iacobescu 2 fl., Mihailŭ Albonŭ 2 fl., Ioanŭ Germanŭ 1 fl., Vincenţiu Nemeşŭ 1 fl., Nothi David 1 fl., Iosifŭ Albonŭ 1 fl., Ioanŭ Ţiereanu 1 fl., Valeriu Catona 1 fl., Corneliu Catona 1 fl., Vasiliu Muntenescu 1 fl., Simionŭ Ciucuina 1 fl., Corneliu Codarcea 1 fl., Unŭ preotŭ de pe Murĕşŭ 1 fl., Vasiliu Suciu 1 fl., Pastor Sandor 1 fl., Ana Socanu 1 fl., Laszlo Iános 1 fl., Morariu Nicolae 1 fl., Georgiu F. Negruţŭ 1 fl., Betegh Sándor 1 fl., Vajda Daniel 1 fl., Demetriu Dosios 1 fl., Paulŭ Molnarŭ 1 fl., Basiliu Orosanŭ 1 fl., Teodorŭ Moga 1 fl., Aronŭ Gerasimŭ 1 fl., Vasiliu Viciu 1 fl., Moisa Birtolomŭ 1 fl., Kecskeméti Samuel 1 fl:, Nicolau Tamaşŭ 1 fl., Keresztes Lajos 1 fl., Csontos Elek 1 fl., Hirsch Adolf 1 fl., Szenkovits Domokos 1 fl., Simionŭ Birişŭ 1 fl., Victorŭ Stoica 1 fl.. Iobb Gustav 1 fl., Esztegar Gerŏ 1 fl., Veisz Salamonŭ 1 fl., Balla Pál 1 fl., Schultz 1 fl., Rothman Elias 1 fl., Simay Gergely jun. 1 fl., Moritz Mihaly 1 fl., Klein Iosef 1 fl., Gregoriu Andreşianu 60 cr., Iosifŭ Lazarŭ 50 cr., Boer Denes 50 cr., Boer Miklos 50 cr.. Stein Adolf 50 cr., Ioanŭ Arionŭ 40 cr., Iuliu Popŭ 40 cr., la olaltă 192 fl. 40 cr. (Va urma.)

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ „Gaz. Trans.")

Berlinŭ, 31 Ianuarie. *Ministrulŭ căilorŭ ferate, la propunerea ministrului de rĕsboiu, a începutŭ numeróse construcţiunĭ de lărgire la gările căilorŭ ferate din Ostulŭ şi Vestulŭ imperiului.*

San-Remo, 31 Ianuarie. Erĭ diminéţă toţĭ medicii au ţinutŭ o consultaţiune, la care s'au esprimatŭ că tracheotomia nu e necesară.

Colonia, 31 Ianuarie. „Kölnische Zeitung" arată într'unŭ lungŭ articulŭ că mĕsurile militare luate din partea Rusiei au caracterŭ ofensivŭ.

NECROLOGŬ.

Aducemŭ cu adêncă durere la cunoscinţa amicilorŭ şi cunoscuţilorŭ trista scire, cumcă iubita nóstră fiică **Eufrosina Nastasi** a încetatŭ din viéţă astăḑĭ la 1 oră după meḑulŭ nopţii în etate de 12 anĭ.

Rĕmăşiţele pămêntescĭ se vorŭ ridica din paraclisulŭ bisericei Sf. Nicolae şi se vorŭ îmormênta Joi, în 21 Ianuariu st. v., în cimiteriulŭ de acolo, la 3 óre p. m.

Braşovŭ, 19 Ianuariu v. 1888.

Jalnicii părinţĭ:
Lazarŭ şi *Maria Nastasi*.

Cursulŭ pieţei Braşovŭ
din 30 Ianuarie st. n. 1888.

Bancnote românescĭ .	Cump.	8.44	Vênd.	8.46
Argintŭ românescŭ .	„	8.40	„	8.43
Napoleon-d'orĭ . . .	„	10.—	„	10.02
Lire turcescĭ	„	11.30	„	11.35
Imperialĭ	„	10.30	„	10.33
Galbinĭ	„	5.88	„	5.92
Scris. fonc. „Albina" 6%	„	101.—	„	102.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	99.—
Ruble Rusescĭ . . .	„	109.—	„	110.—
Discontulŭ	$6^1/_2$—8% pe anŭ			

Cursulŭ la bursa de Viena
din 27 Ianuarie st. n. 1888.

Renta de aurŭ 5%	98.10
Renta de hârtiă 5%	87.70
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare . .	149.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . . .	94.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . . .	124.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . . .	110.75
Bonurĭ rurale ungare	104.—
Bonurĭ cu clasa de sortare	104.50
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timişŭ	103.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.50
Bouurĭ rurale Transilvane	104.25
Bonurĭ croato-slavone	103.—
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	99.50
Imprumutulŭ cu premiulŭ unguresců .	118.25
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	122.75
Renta de hârtiă austriacă.	78.70
Renta de argintŭ austriacŭ	80.25
Renta de aurŭ austriacŭ	109.60
Acţiunile băncei austro-ungare. . . .	135.25
Acţiunile băncei de creditŭ ungur. . .	869.—
Acţiunile băncei de creditŭ austr. . .	272.—
Argintŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ . .	5.97
Napoleon-d'orĭ	$10.01^1/_2$
Mărcĭ 100 împ. germane	62.15
Londra 10 Livres sterlinge	126.55

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.

Nr. 7374 ex 1887.

Publicaţiune.

Din interesulŭ siguranţei publice, a averei şi a persónei, a aflatŭ subscrisulŭ căpitănatŭ de consultŭ, ca cu 4 Februarie a. c. se interḑică cerşitulŭ pe întregulŭ teritoriu braşoveanŭ. Pentru ca lipsa cerşitorilorŭ din nou conscrişĭ şi aparţinĕtorĭ comunei orăşenescĭ Braşovŭ sĕ se pótă şi de aicĭ înainte acoperi prin milosteniile date de către publicŭ, s'au provocatŭ prin subscrisulŭ căpitănatŭ toţĭ posesorii de prăvălii, carĭ mai multŭ au fostŭ molestaţĭ în fie-care Sâmbătă de către cerşitorĭ, ca pe cale de subscripţiune sĕ signeze anumite sume de milostenii. Provocarea acésta a avutŭ unŭ resultatŭ de totŭ îmbucurătorŭ, deórece subscripţiunea representă peste 1000 fl. anualmente. Totuşĭ însĕ pentru ca ajutorarea acestorŭ cerşitorĭ se aibă unŭ succesŭ mai mare, apeléză subscrisulŭ căpitănatŭ la marinimositatea întregului publicŭ cu aceea recercare, ca milosteniile carĭ se intenţionéză de a se da, sĕ se depună séu la centrala poliţiei séu în expositurile din suburbii, unde se află spre acestŭ scopŭ cutii pentru păstrarea acestorŭ milostenii.

Astfelŭ de sume se vorŭ împărţi între cerşitorĭ de către subscrisulŭ căpitănatŭ în tótă sĕptĕmâna (Sâmbăta).

Braşovŭ, 26 Ianuarie 1888.

3c,3—2 **Căpitănatulŭ orăşenescŭ.**

Avisŭ d-lorŭ abonaţĭ!

Rugăm pe d-nii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe fâşia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Domnii, ce se abonéză din nou, sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ şi sĕ arate şi posta ultimă.

Administraţiunea „Gaz. Trans.“

Tipografia A. MUREŞIANU, Braşovŭ.